

Damjan J. Ovsec

## “DEJSTVA OSTAJAJO, SO PA NEKOLIKO DRUGAČNA”

Indijski pregovor pravi: Povprečneži lajajo, modri izrazpravljajo (in se pogovarjajo). Zadnjega z mnogimi ljudmi ni mogoče opraviti, zato na mnoge polemike, kot je morda kdo že opazil, ne odgovarjam. Ne zato, ker naj bi težil zgolj k temu, da bi bil moder, ampak zato, ker ne znam in nočem lajati. Ker pa se, začudo, pojavljam celo v polemikah, pri katerih nimam nič zraven (glej moj odgovor S. Kremenški), sem si tokrat premislil in zapisal nekaj besed tudi spoštovanemu g. Janezu Cvirnu. Čeprav so minili meseci, naj stvari kljub vsemu ne gredo v pozabo.

V Glasniku SED (32/1-2, 1992) sem v odgovoru na pisanje dr. Slavka Kremenška, ki je nosilo naslov A dejstva ostajajo, povsem mimogrede omenil, da zgodovinar Janez Cvirn v svoji knjižici o družabnem življenju v Celju (Kri v luft! Čreve na plot!, Celje 1990) uporablja moje definicije posameznih pojavov družabnega življenja (hvalabogu, lahko sem samo vesel!), vendar pri tem nikjer v knjižici, celo v bibliografiji ne, poimensko ne omenja nobenega od etnologov, ki so se s tem ukvarjali pred njim (jaz, na primer, dvajset let prej, Maja Godina trinajst let za mano, potem pa še vrsta drugih). To je vse. In še res je. Kot je res tudi to, da nekaterih zgodovinarji, če le morejo, zmanjšujejo pomen dela etnologov in ga pogosto namenoma spregledujejo. O tem bi znala naša stroka marsikaj povedati.

No, pa k stvari. Torej, J. Cvirn se je znašel v mojem odgovoru S. Kremenški mimogrede. Z njegovim načinom “upoštevanja” drugih sem hotel zgolj ilustrirati neki trend, ki smo mu priča. In tudi to je res. No, pa naj še enkrat (čeprav je res mučno) spoštovanemu J. Cvirnu v poduk in sebi v zabavo zapišem zgolj eno: kakorkoli že, metodo ali način za preučevanje družabnega življenja sem dognal sam, jo torej sam “izumil”, brez mentorskih pomagal (baje sploh nisem imel mentorja) in brez kakršnihkoli sugestij iz t.i. literature. Nikjer pa seveda ne trdim, da je bila moja metoda ali način najboljši. Trdim samo, da sem nekaj bolj ali manj posrečeno ustvaril na novo. Zdaj pa bi mi rad nekdo, kar se ni zgodilo prvič, to nonšalantno speljal. Osemdeset odstotkov moje knjige o družabnem življenju ljubljanskega meščanstva je nastalo na podlagi pričevanj mojih informatorjev (kar je seveda etnološka metoda), tako kot je nastala v komuniciranju s (pravimi) ljubljanskimi someščani vsa moja vednost o njih. To

vedo vsi, razen J. Cvirna, ki pa najbrž tudi ve, da je (bilo) tako, vendar mu ta vednost seveda ne pride prav.

Če način, nivo in dolžina Cvirnovega pisanja oziroma nebrzdanega napada (mojih šest vrstic proti njegovim desetim (!) odstavkom slabe vesti) ustrezajo zgodovinski stroki in očitno tudi tedanjemu uredništvu Glasnika, to seveda ni moj problem. Vsekakor pa bi pri tem zaman iskali vsaj kanček zdrave pameti, smisla za dialog in seveda okusa. Kadar naredim kaj narobe, svoje napake rad priznam: opravičiti se mi ni tuje, kar moji kolegi dobro vedo. Vendar od g. Cvirna ne pričakujem opravičil za njegove napake, ker jih niti ne vidi. Konec koncev veljamo nekaj le zaradi bistvenih stvari, ki jih utelešamo. In če jih nimamo, potem je življenje pač zaman.

Ker si vsakdo lahko prebere, kaj sem v resnici zapisal jaz in v kaj se je g. Cvirn - ki ga moja “polemika” z dr. Kremenškom neposredno ne zadeva - povsem neupravičeno obregnil z gromozansko občutljivostjo in superiornostjo, nimam k stvari več kaj dodati. Razen ene točke. Dejstvo, da g. Cvirn očitno ne spoštuje dela drugih, da bodisi sovraži citiranje ali pa ga citiranje utruja. To je njegova stvar, njegova volja in njegov problem; meni je popolnoma vseeno (končno tudi znameniti ameriški filozof Ralph Waldo Emerson ni maral citiranja). Toda njegovi arogantni izpadi na moj račun niso več samo njegova stvar. In tega mu ne dovolim.

P.s. In seveda, tudi g. Cvirna vabim pod svojo bohinjsko lipo v Stari Fužini (skupaj z drugimi, k jih omenjam v odgovoru dr. Slavku Kremenški) na konstruktivno prijateljsko srečanje, pogovor in vse, kar spada zraven.

Damjan Ovsec  
Ljubljana, 3. 8. 1994

**PRIPIS UREDNIŠTVA:** S tema pismoma v Glasniku zaključujemo polemiko Ovsec proti Kremenški in Cvirnu (in obratno), ki poteka od leta 1991 v Glasniku SED.

Na sestanku uredniškega odbora dne 24. 1. 1995 je skoraj polovica prisotnih (3:1, 3 vzdržani) menila, da naj se pismi objavita.